

KAUSIKONSERTTI

Vesimusiikkia

Torstai 22.2.2024 klo 19.00
Oulun tuomiokirkko

Nicholas McGegan kapellimestari
Mikko Sorri viulu
Oulu Sinfonia

OULU
SINFONIA

Ohjelma

Nicholas McGegan kapellimestari

Mikko Sorri viulu

Oulu Sinfonia

Jean-Philippe Rameau (1683–1764):
Orkesterisarja oopperasta Naïs (1749)

I Ouverture

II Entrée majestueuse des Dieux et des Peuples de la Terre

III Gavotte vive

IV Rigaudon I ja II

V Entrée des lutteurs

VI Chaconne

VII Air de Triomphe

VIII Menuet I ja II

IX Tambourin I ja II

Antonio Vivaldi (1678–1741):
Konsertto F-duuri RV 569 (1760 tai aiemmin)

I Allegro

II Grave

III Allegro

Georg Friedrich Händel (1685–1759):
Vesimusiikki sarja nro 1 F-duuri HWV 348 (1715)

I Overture

II Adagio e staccato

III Allegro

IV Menuet

V Air

VII Menuet

VIII Bourrée

IX Hornpipe

X Allegro

XI Hornpipe

Kesto noin 70 min (ei väliaikaa)

Yhteistyössä:

Oulun Vanha Musiikki

Barokiksi kutsutaan taidemusiikissa aikakautta, joka alkoi noin vuonna 1600 ja jonka usein sanotaan päättyneen **J. S. Bachin** kuolemaan 1750, vaikka moni aikakauden mestari (kuten **Jean Philippe Rameau** ja **G. F. Händel**) eli pitempään. Oleellinen muutos renessanssista barokkiin siirtymisessä oli harmonia eli soinnut. Renessanssin taidemusiikki hahmotettiin itsenäisten melodioiden kudelman, kun taas barokin aikana taidemusiikki alkoi toimia, kuten katujen ja torien kansanmusiikki: yhtä melodiaa säestetään soinnuin. Erilaisilla kansantansseilla onkin keskeinen merkitys barokkimusiikissa. Kutsumme niitä hovitansseiksi, koska vasta kun tanssit siirtyivät kansan parista hoviin, käytännössä Euroopan mahtavimpaan eli **Ludvig XIV:n** Versailles'n palatseihin, ne löysivät suurehkolle orkesterille ja alati lihovalle kuninkaalle sopivan poljennon ja tyylin.

Barokin aikana Eurooppa oli satojen paikallishovien tilkkutäkki, ja niin pientä kreivin palatsia ei ollutkaan, ettei se olisi ottanut mallia Ludvig XIV:n hovista. Rikkaimmissa ruhtinas-hoveissa ylläpidettiin orkesteria, vaikka kukaan ei yltänyt Aurinkokuninkaan 24 viulun mittaiseen soittajistoon. Hovitanssit ja oopperat olivat suosittuja, mutta musiikki ei ollut kaikkialla Euroopassa samanlaista.

Barokin tyyleistä puhutaan yleensä maantieteellisesti, kun mielletään ranskalainen, italialainen ja saksalainen barokki kukin omaksi tyylikseen. Tässä konsertissa voi näitä eroja maistella, vaikka aivan tyyli puhdasta saksalaista barokkia emme kuulekaan.

Ranskassa syntyi nopeasti oma versio uudesta italialaisesta keksinnöstä, oopperasta. Versailles'n oopperoissa oli oltava suuri kuoro, paljon solisteja ja joka välissä tanssia, koska Ludvig XIV itse oli taitava tanssija ja esiintyi mielellään esitykseen sopivassa rooliasussa. Jos kuninkaalle sopivaa roolia ei keksitty, hän tanssi auringoksi pukeutuneena, mistä tuli hänen lempinimensä Aurinkokuningas.

Musiikki oli Ranskassa pehmeäsointista. Siinä korostuivat puupuhaltimien lempeät sävyt, erityisesti huilujen, mutta myös monenlaiset lyömäsoittimet toivat sointiin väriä. Kaiken musiikin lähtökohta oli tanssi, ja mittavien oopperoiden parhaista paloista kootut orkesterisarjat loivat pohjan 1700-luvun jälkipuolella syntyvälle sinfonialle. Oopperat ja orkesterisarjat alkoivat aina mahtipontisella alkusoitolla, ranskalaisella ”uvertyyrillä”, jonka pisteellinen rytmi ja nopea jälkipuoli tulivat sään-

Virtuoosisuus leimaa italialaista barokkia, olipa kyseessä ooppera tai soitinkonsertto.

nöksi myös saksalaisten säveltäjien alkusoitoille. Alkusoiton tarkoitus oli selvä, sen aikana kuningas asteli seurueinen sisään saliin.

Rameaun ooppera *Naïs* on tyypillinen ranskalaisen barokin näyttämöteos. Henkilöt ovat antiikin taruista ja tapahtumat sekavia. Naïs on nymfi, johon merenjumala Neptunus ihastuu. Kun Korintissa vietetään suuria juhlia, sankari naamioituu tavalliseksi ihmiseksi voidakseen lähestyä rakastamaansa nymfiä. Naïsin sokea isä, Korintin hallitsija, jokin jouhtilas sotapäällikkö ja aika moni muu sekava henkilö tunnistavat naamioituneen jumalan ja aikovat hyökätä tämän kimppuun, mikä on typerää, koska jumala on jumala, ja niin Neptunus hukuttaa yli puolet oopperan henkilöistä tsunamin alle ja ottaa mukaansa Naïsin, josta tulee meressä jumalatar.

Italiassa barokki kukoisti aivan erityisesti, eikä vain suurissa hoveissa. Pohjois-Italiassa syntyi oopperan lisäksi virtuoosinen viulumusiikki, jonka peruskiviksi vakiintuivat sonaattit ja konsertot. Tuon ajan cremonalaiset viulurakentajat ovat yhä maailman parhaita, ja tästä lombardialaisesta kaupungista tilattiin soittimet myös Ranskan kuninkaan hoviin. Virtuoosisuus leimaa italialaista barokkia, olipa kyseessä ooppera tai soitinkonsertto. **Antonio Vivaldi** sävelsi yli sata oopperaa, joista emme häntä tunne, sillä hänen vasta 1900-luvulla kellareista ja vin-teiltä löydetty konserttonsa ovat niin suosittuja, että leimaavat Vivaldin soitinkonserttojen mestariksi.

Vivaldi oli itse aikansa kuuluisimpia viulisteja, todellinen virtuoosi, vaikka kaikista hänen noin 600 konsertostaan ei sitä voi päätellä. Oleellista

onkin huomata, mitkä konsertot hän sävelsi itselleen, mitkä työpaikkansa, venetsialaisen tyttöjen orpokodin, ohjelmistoksi. Neljä *Vuodenajat*-konserttoa edustavat Vivaldin itselleen säveltämää aikansa taituri-musiikkia parhaimmillaan.

Orpokotiin päätyivät etupäässä aate-
listen mutta myös kirkonmiesten
äpärätyttävät, joille mahdollistettiin
hyvä koulutus varakkaassa Ospedale
Pietassa. Musiikki oli keskeinen osa
tyttöjen kasvatusta, ja orpokodin
orkesteri oli niin kuuluisa, että sitä
tultiin kaukaakin kuuntelemaan.
Orpokodin soitinvarasto oli merkittävä,
ja Vivaldi sävelsi tytöille konserttoja
ennakkoluulottomasti. Solistiksi
nousi mikä tahansa soitin fagotista
kampiliiraan. Ei ole tarkkaa tietoa,
mihin Vivaldi sävelsi tässä konser-
tissa kuultavan F-duuri-konserton,
sillä se on yksi niistä sadoista, jotka
löydettiin vasta 1900-luvulla.

Pohjoissaksalainen Georg Friedrich
Händel opiskeli Italiassa, erityisesti
Roomassa, ja omaksui näin paikalli-
sen barokkityylin. Hän sai sittemmin
työpaikan Hanoverissa, jossa ruhtinas
Georg Brunswick-Lüneburgh ihastui
sekä Händeliin että tämän aurin-
koisen iloiseen italialaistyylliseen
musiikkiin. Kun ruhtinas nimitettiin
omaksikin yllätyksekseen Englannin
kuninkaaksi työnimellä **Yrjö I**, hän

otti mukaansa tärkeimmät palveli-
jansa, kokin ja säveltäjän. Hiljaiseen
gambamusiikkiin tottuneet britit
eivät ymmärtäneet Händelin ooppe-
roita, mutta kun tämä alkoi säveltää
oopperan kirkollisia versioita eli ora-
torioita, menestys oli valtava.

Vesimusiikkia on kooste Händelin
orkesterisarjoista. Se syntyi, kun
Yrjö I tarvitsi viihdemusiikkia joki-
retkelleen. Kuningas seurueineen
lipui Thames-jokea pitkin laivuees-
saan, ja yhdessä kaleerissa soitti
50-jäseninen orkesteri. Armada siirtyi
Lontoosta Chelseaan ja takaisin, ja
kuningas oli niin ihastunut Händelin
Vesimusiikkiin, sen kolmeen sarjaan,
että vaati kuulla sen ainakin kolmesti
matkan aikana. Kyseessä ei ollut
tavallinen keskiviikko, koska päivä-
määrä suorastaan huusi suurta
juhlaa: 17.7.1717.

Orkesterisarja on siis ranskalainen
keksintö, mutta Vesimusiikkia on sen
italialais-saksalainen sovellus. Siinä
on ripaus saksalaista kulmikkautta
ja ranskalaisen sarjan rakenne, mutta
yleissävy on taiturillisen italialainen. ♡

Nicholas McGegan © Laura Barisonzi

Nicholas McGegan kapellimestari

Kapellimestari **Nicholas McGeganin** yli viisi vuosikymmentä kestänyt ja yhä aktiivisesti jatkuva ura kattaa lukemattomia vierailuja kansainvälisesti arvostetuimpien orkestereiden johtajana. Hän toimi 35 vuotta Yhdysvaltojen tunnetuimman vanhan musiikin traditioon keskittyvän Philharmonia barokkiorkesterin ja kuoron taiteellisena johtajana ja jatkaa nyt sen kunniakapellimestarina. Hän on myös unkarilaisen Capella Savarian päävierailija.

McGegania pidetään yhtenä sukupolvensa parhaista barokkikapellimestareista ja erityisesti 1700-luvun tyylin asiantuntijana. Nicholas McGeganin ääniteluettelo sisältää yli 100 julkaisua. Niistä kaksi on saanut Gramophone-palkinnon. Myös GRAMMY-ehdokkuuden hän on saanut kahdesti. Nicholas McGegan vieraillee säännöllisesti opettamassa muun muassa Yalessa, Juilliardissa, Harvardissa, Colburn Schoolissa ja Aspenin musiikkijuhlilla. McGeganille on myönnetty Brittiläisen imperiumin ritarikunnan jäsenyys (OBE) hänen ansioistaan musiikin saralla. ♥

Mikko Sorri © Harri Tarvainen

Mikko Sorri viulu

Jokioisista kotoisin oleva viulisti **Mikko Sorri** valmistui musiikki-pedagogiksi Turun Ammattikorkeakoulusta ja kanttoriksi Turun konservatoriosta 2005 ja siirtyi sitten Sibelius-Akatemiaan aikomuksenaan jatkaa opintoja kirkkomusiikin osastolla. Pääaine kuitenkin vaihtui viuluun, joka oli hänen pääinstrumenttinsa myös Turun AMK:ssa. Musiikin maisteriksi hän valmistui Sibelius-Akatemiasta vuonna 2010. Vuosina 2009–2017 hän toimi Kemian kaupunginorkesterin ja jousikvartetin konserttimestarina. Ennen asettumistaan pohjoiseen hän työskenteli orkesterimuusikkona Turussa, Tampereella ja Rovaniemellä sekä vuosina 2005–2008 pianon vapaan säestyksen opettajana Turun konservatoriossa.

Orkesterityön ohessa Oulun Ammattikorkeakoulussa viulunsoittoa opettava Sorri on työskennellyt Oulu Sinfonian konserttimestarina vuodesta 2017 lähtien ja viihtyy tehtävässään. ”Orkesterin ohjelmisto on monipuolinen ja Oulu Sinfonia hallitsee laajan ohjelmiston hyvin.” Barokilla on oma paikkansa orkesterin ohjelmistossa. ”Olisi sääli, jos barokkia ei uskallettaisi modernissa orkesterissa soittaa. Eri aikakausien teoksiahan voi soittaa monilla eri tavoilla, eikä se vähennä musiikin koskettavuutta”, Sorri toteaa. ”Monipuolinen ohjelmisto ja erilaiset genret pitävät työn mielenkiintoisena ja mielekkäänä.” ♡

Oulu Sinfonia on maamme pohjoisin sinfoniaorkesteri. Konsertoimme viikoittain Oulun Musiikkikeskuksen Madetojan salissa. Orkesteri aloitti toimintansa vuonna 1937, sai oikeuden käyttää kaupunginorkesterin nimeä vuonna 1954 ja kunnallistettiin vuonna 1961. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2005.

Kausikonsertit ovat orkesterin vahva perusta. Ohjelmiston täydentävät erilaiset konserttisisällöt kuten oopperat ja näyttämöproduktiot, elokuvakonsertit, etno- ja jazzmusiikki ja muut rytmimusiikin konsertit. Lapsille ja nuorille on säännöllistä tarjontaa. Viime vuosina syyskausi on alkanut jalkautumiskonserteilla palvelutaloihin ja kouluihin koko Oulun alueella.

Orkesterin levytyksiin lukeutuvat mm. **Leevi Madetojan** koko orkesterituotanto ja *Okon Fuoko* -balettipantomiimin levytys **Arvo Volmerin** johtamana. Nimikko-säveltäjänä vuosina 1997–2009 olleen **Olli Kortekankaan** ooppera *Messenius ja Lucia* sai ensi-iltansa syksyllä 2005, ja samalla ooppera levytettiin Volmerin johdolla. Vuonna 2009 ilmestyi **Mozartin** aarioita ja alkusoittoja sisältävä levy, jonka kapellimestarina on **Dmitri Slobodeniouk** ja solistina **Helena Juntunen**. Keväällä 2013 ilmestyi **Kimmo Hakolan** ja **Toshio Hosokawan** kitara-konsertot sisältävä levy, solistina **Timo**

Korhonen ja kapellimestarina **Santtu-Matias Rouvali**. Lokakuussa 2016 Ondine julkaisi **Klamin** ja **Englundin** viulukonserttojen levytyksen, jonka Oulu Sinfonia teki viulutaiteilija **Benjamin Schmidin** kanssa **Johannes Gustavssonin** johdolla. Syyskuussa 2021 ilmestyi *Kaiken maailman kehtolauluja* -levy, joka sisältää **Ismo Alangon** tuotantoa, levytyksen johti **Jaakko Kuusisto**, ja lokakuussa 2021 *Sininen Pallo* -lastenlevy, jossa mukana ovat **Tuomo Rannankari** sekä Teuvo Pakkanen musiikkiluokat ja kapellimestarina **Jaakko Jauhiainen**. Elokuussa 2022 orkesterilta kuultavaksi saatiin ruotsalaisen sinfonikon **Ludvig Normanin** musiikkia sisältävä levy, jolla kapellimestarina toimi Johannes Gustavsson. Tuorein levy, **Rumon Gamban** johdolla levytetty suomalaisia alkusoittoja sisältävä *Overtures From Finland* on elokuulta 2023.

Orkesterin kapellimestareita ja kehittäjiä ovat viime vuosikymmeninä olleet **Urpo Pesonen, Paavo Rautio, Onni Kelo, Rauno Rännäli, Ari Angervo, Peeter Lilje, Arvo Volmer, Dmitri Slobodeniouk** ja **Anna-Maria Helsing**. Päävierailijoina ovat toimineet **John Storgårds, Susanna Mälkki** ja **Jaakko Kuusisto**. Syksyllä 2013 ylikapellimestarikautensa aloittaneen Johannes Gustavssonin kausi päättyi kevääseen 2021. Tammikuussa 2022 orkesterin ylikapellimestarina aloitti Rumon Gamba. ♥

ORKESTERIN KANNATUSYHDISTYS PULSSI RY

Orkesterin Pulssi ry (perustettu vuonna 1994) tukee Oulu Sinfonian muusikoita vapaa-ajan toiminnassa ja monissa orkesterin työhön liittyvissä asioissa, järjestää jäsenille musiikki- ja kulttuuri-matkoja sekä tukee kamarikonsertteja. Yhdistyksen varat kertyvät jäsenmaksuista ja tuotemyynnistä.

Liity Pulssin jäseneksi! Lisätietoa ja liittymislinkki www.orkesterinpulssi.fi. Pulssin löydät myös Facebookista, [facebook.com/orkesterinpulssi](https://www.facebook.com/orkesterinpulssi).

OULU SINFONIAN MUUSIKOT

I VIULU

Lasse Joamets,
I konserttimestari
Mikko Sorri,
I konserttimestari
Heidi Ilmolahti, äj *
Mia Ohenoja, vāj
Romuald Gwardak
Johanna Korhonen
Tiina Kortelainen
Oksana Kumpulainen
Aino Liikanen *
Nadya Pugacheva
Ismo Sirén

II VIULU

Maija Wesslund, äj
Panagiotis Nikolakis, vāj
Laura Kangas
Sari Karppinen
Marjukka Lahes
Sari Suihkonen
Toni Tuovinen
Anita Virkkala
Iida Zelenski *

ALTOVIULU

Susanna Raudasoja, äj *
Emiliano Travasino, vāj *
Anniina Matinlassi
Helinä Nissi
Philip Runsteen *
Anna-Maija Rousselle

SELLO

Oliver Erlich, soolosellisti
Anna Liukkonen, äj *
Harri Österman, vāj *
Sofie Spanget Takkula *
Janne Varis

KONTRABASSO

Antoine Greuzard, äj
Anne Seppänen, vāj
Fanni Hoppari
Terhi Lassila

HUILU

Albert Stupak, äj
Emma Tessier, vāj
Carlotta Petri

OBOE

Matti Kettunen, äj
Paula Nurila, vāj
Antti Turtiainen

KLARINETTI

Michał Konopiński, äj
Yung-Yuan Chiang, vāj *
Kenneth Sjöwall

FAGOTTI

Eri Ikeda, äj
Ann-Louise Wägar, vāj
Lorenzo Leone

KÄYRÄTORVI

Lauri Vasala, äj
Matias Nässi, vāj
Yi-Ling Shih *
Jukka Yletyinen

TRUMPETTI

Thomas Petit, äj
Jukka-Pekka Peltoniemi, vāj
Fabio Barros Aguiar

PASUUNA

Jukka Mylly, äj *
Wen Hong Low

PATARUMMUT

Petri Hänninen, äj

LYÖMÄSOITTIMET

I-Han Fu, äj

CEMBALO

Tea Polso *

äj = äänenjohtaja vāj = varaäänjohtaja * = tilapäinen kiinnitys

Su 24.3. klo 18.00 Erikoiskonsertti
Madetojan sali

Ti 26.3. klo 18.00 (RA) Vierailukonsertti
Luulajan tuomiokirkko

Ke 27.3. klo 18.00 Kausikonsertti V
Madetojan sali

Raimo Paaso musiikin johto

Niall Chorell evankelista

Aarne Pelkonen Jeesus

Mari Palo sopraano

Erica Back altto

Simo Mäkinen tenori

Jussi Merikanto baritoni

Oulun hiippakunnan oratoriokuoro

Teuvo Pakkalan musiikkiluokkien kuoro

Maria Viitasaari lapsikuoron valmennus

Oulu Sinfonia

Johann Sebastian Bach:

Matteus-passio BWV 244

Liput 42/32/22 €

Kesto noin 3 h 10 min (sis. väliajan)

Varaslähtö ke 27.3. klo 17.30
Ravintola Preludissa. Keskustelu
illan konsertista.

Head start Wed 27.3. in
Restaurant Preludi at 17:30.
Discussion of the
forthcoming concert.

Matteus-passio

Barokkimestari **Johann Sebastian Bachin** suurin ja ehkä tärkein teos kuuluu pääsiäisen pitkäaikaisiin perinteisiin. Vuonna 1727 syntynyt, jättimäinen passio Matteuksen evankeliumin mukaan kuvaa suuren kuoron, kuuden laulusolistin ja täyden sinfonia-orkesterin vahvuudella Jeesuksen viimeisten päivien kärsimyksiä ja kuolemaa. Niin mieltä kuin kehoa ravistelevan, sielua ruokkivan sävelkielen voima on puhutellut niin uskovia kuin uskonottomia kohta 300 vuoden ajan.

St. Matthew Passion

The baroque maestro **Johann Sebastian Bach's** biggest and perhaps most important work is a part of long-standing Easter traditions. The colossal passion, written in 1727 and based on the gospel according to Matthew, portrays the sufferings of Jesus' last days and death with the help of a large choir, six vocal soloists and a complete symphony orchestra. Its tonal language, rousing both the body and the mind and feeding the soul, has resonated with both the religious and non-religious for nearly 300 years.

MATTEUS- PASSIO

Oulu
Music
Festival

Oulun
Musiiikki-
juhlat

ticketmaster®

oulusinfonia.fi
omj.fi

OULU SINFONIA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 1–3,
PL 4, 90015 OULUN KAUPUNKI

oulsinfonia.fi

Lippujen myynti:

MADETOJAN SALIN LIPPUKAUPPA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 1–3, Oulu
Puh. 050 594 9704
Avoinna Oulu Sinfonian konserttipäivisin
klo 11–19 sekä väliajalla.

TICKETMASTER

Puhelinpalvelu: 0600 10 800
(2,00 €/min. + pvm), avoinna
ma–pe klo 8–21, la 8–21 ja su 10–18.

Verkkokauppa: www.ticketmaster.fi
(ei kausikortit eikä minisarjat):

*Ticketmasterilla on ympäri Suomen
yli 80 lippukauppaa, joista voit ostaa
lippuja sekä noutaa varauksesi.*